

KARADENİZDE *gençlik* KATILIMI

BARTIN | TEMMUZ, 2025

ÇALIŞTAY RAPORU “BATI KARADENİZ”

ZONGULDAK POLİTİKA BELGESİ

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

KARADENİZ'DE GENÇLİK KATILIMI

ZONGULDAK POLİTİKA BELGESİ

Temmuz 2025

Gençlik Laboratuvarı Derneği
Sosyal Gençlik Topluluğu Derneği

ÖN SÖZ VE TEŞEKKÜR

Bu politika raporu, **Karadenizde Gençlik Katılımı Projesi** kapsamında düzenlenen çalıştay ve atölye çalışmaları sonucunda, Zonguldak'daki gençlerin ihtiyaçlarını ve önceliklerini yansıtan kapsamlı bir belge olarak hazırlanmıştır. **Gençlik Laboratuvarı Derneği** yürütücülüğünde, **Erasmus+ KA154 Gençlik Katılımı Programı** desteğiyle yürütülen bu çalışma, gençlerin karar alma süreçlerine aktif katılımını güçlendirmeyi ve yerel yönetişimde gençlik bakış açısını görünür kılmayı amaçlamaktadır.

Zonguldak'un merkez ve ilçelerinden gelen genç temsilciler, sosyal sorumluluktan kültürel yaşama, ulaşımdan eğitime kadar geniş bir yelpazede yaşadıkları sorunları dile getirmiş, çözüm yolları üzerine kolektif öneriler geliştirmiştir. Ortaya çıkan bu rapor, yalnızca mevcut durumu yansıtan bir tespit değil; aynı zamanda Zonguldak'da gençliğe duyulan güvenin ve ortak geleceği birlikte inşa etme iradesinin bir göstergesidir.

Bu belge, Zonguldak'daki karar vericiler için bir rehberdir. Gençlerin sesiyle şekillenen her öneri, daha kapsayıcı, erişilebilir ve adil bir yerel yönetim yapısı kurmak için somut bir adım niteliğindedir. Gençlik Laboratuvarı Derneği olarak, bu sürecin yalnızca bir başlangıç olduğunu biliyor, raporda sunulan önerilerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve hayata geçirilmesi için süreci sürekli olarak desteklemeye devam edeceğimizi beyan ediyoruz.

Bu çalışmanın merkezinde yer alan ve fikirleriyle bu rapora yön veren tüm genç katılımcılara en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz. Ayrıca, emeğiyle süreci şekillendiren yürütme ekibine ve katkı sunan tüm paydaşlara gönülden teşekkür ederiz. Zonguldak'da gençliğin güçlü bir özne haline geldiği bu yolculukta hep birlikte yürümeye devam edeceğiz.

Gençlik Laboratuvarı Derneği

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR	vii
1. GİRİŞ	6
2. KONU BAŞLIKLARI	7
2.1. ULAŞIM	7
2.2. KÜLTÜR – SANAT	9
2.3. GENÇ İŞSİZLİĞİ	12
3. GENEL DEĞERLENDİRME VE POLİTİKA ÖNERİLERİ.....	15

SİMGELER VE KISALTMALAR

İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu

1. GİRİŞ

Zonguldak ili, tarihsel olarak Türkiye'nin madencilik merkezi olsa da günümüzde genç nüfusun sosyal, ekonomik ve kültürel beklentilerini karşılamakta zorlanan yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. 18–20 Temmuz 2025 tarihlerinde düzenlenen Batı Karadeniz Gençlik Çalıştayı'nda Zonguldak'tan katılan gençler, yaşadıkları ulaşım, kültür-sanat ve istihdam sorunlarını çok boyutlu şekilde tartışarak somut çözüm önerileri geliştirmiştir. Bu rapor, çalıştayda belirlenen üç temel sorun alanını – ulaşım hizmetlerindeki yetersizlik, kültür ve sanat etkinliklerinin sınırlılığı, genç işsizliği ve ekonomik fırsatların kısıtlılığı – detaylı analiz etmekte ve gençlerin önerilerini ulusal ve uluslararası gençlik politikalarıyla uyumlu bir biçimde politika önerilerine dönüştürmektedir. Rapor, başta yerel yönetimler ve milletvekilleri olmak üzere karar alıcılara yol gösterici nitelikte olup, her bir sorun alanı için güncel verilerle desteklenmiş analizler, gençlerin çözüm talepleri, politika önerilerinin gerekçelendirilmesi ve sorumlu kurumların rol tanımlarını içeren uygulanabilir adımlar sunmaktadır.

2. KONU BAŞLIKLARI

Bu bölümde Karadenizde Gençlik Katılımı Projesi Batı Karadeniz Çalıştayında Zonguldak ili için gündeme alınan başlıklarım tamamı açıklanmaktadır.

2.1. ULAŞIM

Sorunun Tanımı ve Analizi: Zonguldak'ta şehir içi toplu ulaşım hizmetleri, özellikle öğrenciler ve genç çalışanlar için ciddi ölçüde yetersiz kalmaktadır. Toplu taşıma hatlarının sınırlı sayıda olması ve bazı mahalle ile ilçelere düzenli sefer bulunmaması, gençlerin eğitim kurumlarına, iş yerlerine ve sosyal aktivitelere erişimini zorlaştırmaktadır. Nitekim 2022 yılında uzun bir süre özel halk otobüsü seferlerinin durması, dört mahallenin hiç ulaşım hizmeti alamaması ile sonuçlanmış ve toplu taşıma hakkının ihlaline varan bir durum yaratmıştır. Mevcut hatlardaki sefer sayılarının azlığı nedeniyle yoğun saatlerde otobüsler aşırı kalabalık olmakta, gecikmeler yaşanmaktadır. Ayrıca, toplu taşıma ücretlerinin yüksekliği öğrenci bütçelerini zorlamakta ve araçların donanım eksiklikleri (ör. klima, dijital bilgilendirme ekranları) gençlerin toplu taşımayı tercih etmemesine yol açmaktadır. Bu alt nedenler, toplumsal eşitsizliği derinleştirerek özellikle kırsal kesimde yaşayan veya maddi imkânları kısıtlı gençlerin şehirdeki fırsatlara erişimini engellemektedir.

Gençlerin Çözüm Önerileri: Çalıştay çıktıları, gençlerin ulaşım sorununa ilişkin somut taleplerini ortaya koymuştur. Başlıca öneriler şunlardır:

Sefer ve Güzergâh Artırımı: Otobüs seferlerinin özellikle yoğun saatlerde artırılması ve ulaşım ağına yeni güzergâhların eklenmesi (üniversite kampüsü, uzak mahalleler vb. için).

Altyapı ve Araç İyileştirmeleri: Donanım eksikliği olan toplu taşıma araçlarının modernize edilmesi; temiz, klimalı ve dijital bilgilendirme sistemli otobüslerin hizmete alınması.

Dijital Ulaşım Takip Sistemi: Genç dostu bir mobil uygulama ile otobüslerin saatlerinin ve güzergâhlarının anlık takibine imkân sağlanması.

Ücret Düzenlemeleri: Gençler ve öğrenciler için indirimli veya ücretsiz ulaşım kartları sunularak ücret bariyerinin kaldırılması (örneğin aylık abonmanlarda öğrenci indirimi gibi). Bu talep, özellikle toplu taşıma maliyetinin sosyal içerme üzerindeki etkisini vurgulamaktadır.

Gençlerin önerileri, uygun şekilde uygulandığında kent içi hareketliliği artırarak gençlerin eğitim, staj ve sosyal faaliyetlere katılımını kolaylaştıracaktır. Nitekim Birleşik Krallık'ta yapılan bir çalışma, gençlere sağlanan ücretsiz/indirimli otobüs kartlarının onların

iş, eğitime ve sosyal etkinliklere daha sık katılmasına ve toplumsal hayata daha fazla dahil olmasına yol açtığını ortaya koymuştur. Bu da ulaşımın erişilebilirliğin gençlerin sosyal içermesi için kritik olduğunu göstermektedir.

Politika Önerileri ve Uyum: Ulaşım hizmetlerinin iyileştirilmesi için önerilen adımlar, ulusal ve uluslararası gençlik politikalarıyla uyum içindedir. Fırsat ve imkân eşitliği sağlanması, Gençlik ve Spor Bakanlığı 2024–2028 Stratejik Planı’nın temel değerleri arasındadır. Gençlerin kentsel imkanlara eşit erişimi, planın genç nüfusun iktisadi ve sosyal hayata aktif katılımını sağlama hedefine de hizmet edecektir. Uluslararası düzeyde ise Avrupa Gençlik Stratejisi’nin “Kırsal Gençliği İleri Taşımak” ve “Herkes için Alan ve Katılım” hedefleri, gençlerin yaşadıkları yer neresi olursa olsun ulaşım gibi temel altyapı hizmetlerine erişebilmesini vurgulamaktadır. Bu çerçevede Zonguldak’ta uygulanacak ulaşım iyileştirme politikaları, Türkiye’nin gençlik stratejilerindeki katılımcılık ve kapsayıcılık ilkelerini hayata geçirerek Avrupa gençlik hedefleriyle de paralel bir duruş sergileyecektir.

2.2. KÜLTÜR – SANAT

Sorunun Tanımı ve Analizi: Zonguldak gençleri, ilin kültürel ve sanatsal etkinlikler bakımından oldukça sınırlı imkânlarla sahip olduğunu dile getirmektedir. Kültür-sanat altyapısının yetersiz oluşu, gençlerin boş zamanlarını verimli değerlendirebilecekleri, sanatsal ve kültürel alanda kendilerini geliştirebilecekleri ortamların eksikliğine yol açmaktadır. Özellikle il merkezi dışında düzenli etkinliklerin olmaması ve mevcut etkinliklerin de gençlerin ilgisine hitap etmekte yetersiz kalması dikkat çekicidir. Belediyelerin kültürel faaliyetleri öncelikli bir konu olarak görmemesi, gençlerin taleplerine yönelik veri toplama ve analiz eksikliği, etkinliklerin genç hedef kitleye uygun tasarlanmaması ve duyuru/yaygınlaştırma eksiklikleri temel sorunlar olarak tanımlanmıştır. Bu durum, gençlerde sosyal yaşam kalitesinin düşmesine ve kente bağlılık duygusunun zayıflamasına neden olmaktadır. Nitekim Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından yapılan bir saha çalışmasında, genç nüfusun Zonguldak'ta kalmayı tercih etmemesinin önemli nedenlerinden birinin sosyal ve kültürel imkanların kısıtlılığı olduğu doğrulanmaktadır. Kültürel yaşamın sınırlılığı, Zonguldak'tan daha büyük şehirlere doğru içe dönük bir genç göçünü tetikleyebilecek kritik bir faktördür.

Gençlerin Çözüm Önerileri: Çalıştay kapsamında Zonguldaklı gençler, kültür ve sanat alanındaki eksikliklerin giderilmesi için çeşitli öneriler geliştirmiştir:

İhtiyaç Analizleri ve Katılımcı Planlama: Gençlerin kültürel taleplerini belirlemek amacıyla anketler, odak grup toplantıları gibi yöntemlerle veri toplanması ve bu veriler ışığında etkinlik planlaması yapılması. Etkinlik takviminin gençlerin takvimine (sınav dönemleri, hafta sonları vb.) uygun şekilde düzenlenmesi.

Düzenli ve Çeşitli Etkinlikler: Yerel yönetimlerin aylık/haftalık kültür-sanat takvimleri oluşturarak konserler, tiyatrolar, film gösterimleri, edebiyat söyleşileri gibi etkinlikleri çeşitlendirmesi. Özellikle üniversite öğrencilerinin yoğun olduğu merkezlerde ve uygun zaman dilimlerinde (ör. akşam saatleri) etkinlikler düzenlenmesi önerilmiştir.

Genç Sanatçılara Destek: Yöredeki genç yeteneklerin ortaya çıkması ve ürünlerini sergilemesi için fırsatlar yaratılması (ör. genç müzisyenler festivali, karma genç sanat sergileri, sokak sanatçılarına performans alanları sağlanması). Bu sayede gençler hem kültürel üretime katılacak hem de birbirlerinden ilham alabilecektir.

Kurumlararası İş Birliği: Belediyeler, üniversite kulüpleri ve sivil toplum kuruluşları arasında kültür-sanat faaliyetleri konusunda iş birliği mekanizmalarının kurulması. Örneğin, üniversitenin kültür merkezinde halka açık etkinlikler düzenlemek, belediyenin kaynak ve lojistik desteğiyle gençlik merkezleri ve okul kulüplerinin etkinliklerine imkan tanımak gibi modeller önerilmiştir.

Erişim ve Tanıtım: Gençlerin etkinliklere katılımını engelleyen ulaşım veya maliyet bariyerlerini azaltmak için gerekirse ücretsiz servisler veya bilet destekleri sağlanması; ayrıca sosyal medya ve yerel basın aracılığıyla etkinlik duyurularının gençlere etkin şekilde ulaştırılması.

Bu öneriler, gençlerin kültürel yaşamda aktif rol almasını ve tüketici olmaktan çıkıp üretici konuma geçmesini hedeflemektedir. Kültür-sanat faaliyetlerine düzenli katılım sağlayan gençlerin, bulundukları şehre aidiyet duygularının güçleneceği ve kişisel gelişimlerinin zenginleşeceği açıktır. Nitekim Gençlik ve Spor Bakanlığı Stratejik Planı'nda da gençlerin bilim, sanat ve kültür faaliyetlerine katılımlarının özendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu doğrultuda atılacak adımlar, gençlerin sadece tüketen değil aynı zamanda kültürel değer üreten bireyler haline gelmesini sağlayacaktır.

Politika Önerileri ve Uyum: Önerilen çözümler, ulusal gençlik politikaları ve uluslararası stratejilerle tam uyum içindedir. Gençlik ve Spor Bakanlığı 2024–2028 Stratejik Planı'nda, gençlerin sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılımının artırılması ve bu amaçla gerekli altyapıların güçlendirilmesi bir ihtiyaç olarak belirlenmiştir. Özellikle gençlere yönelik sosyal ve kültürel tesis sayısının artırılması ve etkinlik çeşitliliğinin geliştirilmesi, Bakanlığın gençlik programlarının hedefleri arasındadır. Bu ulusal çerçeveye uygun olarak, Zonguldak'ta kültür-sanat altyapısının iyileştirilmesi ve programların genç odaklı planlanması, merkezi stratejiye yerel düzeyde katkı sunacaktır. Uluslararası bağlamda ise Avrupa Gençlik Stratejisi'nin “Herkes için Alan ve Katılım” (Youth Goal #9) hedefi, gençlerin kültürel yaşama erişimini ve kamusal alanda görünürlüğünü artırmayı amaçlamaktadır. Önerilen politikalar, gençlere kendilerini ifade edecekleri alanlar açarak bu hedefe hizmet edecektir. Ayrıca kültürel imkanların iyileştirilmesi, gençlerin büyük şehirlere göç etme eğilimini de azaltacaktır. Kırsal ve küçük şehir gençliğinin desteklenmesi anlamına gelen Avrupa Gençlik Hedefi #6 da (Kırsal Gençliği İleri Taşımak) bu bağlamda önem taşımaktadır. Zonguldak örneğinde, gençlerin kendi şehirlerinde tatmin edici bir sosyal hayat bulabilmesi, beyin göçünü ve genç nüfus kaybını yavaşlatacak bir adım olacaktır. Literatürde de gençlerin memleketlerinde kalma kararının, o bölgede sunulan sosyal ve kültürel fırsatlarla

yakından ilişkili olduğu belirtilmektedir; aksi halde nitelikli genç nüfus daha iyi imkanlar uğruna göç etmektedir. Dolayısıyla burada sunulan kültür-sanat odaklı politika önerileri, gençlerin Zonguldak’a bağlılık hissetmelerini ve potansiyellerini bu ilde değerlendirmelerini teşvik edecek, hem ulusal gençlik vizyonuna hem de Avrupa standartlarına uygun bir gelişim sağlayacaktır.

2.3. GENÇ İŞSİZLİĞİ

Sorunun Tanımı ve Analizi: Zonguldak'ta genç işsizliği, özellikle üniversite mezunu gençler arasında yüksek seviyede seyretmektedir. İlin ekonomisi uzun yıllar madencilik sektörü etrafında şekillendiğinden, günümüzün çeşitlenen iş imkanlarına ayak uydurma konusunda sıkıntılar yaşanmaktadır. TÜİK verilerine göre 2023 yılında Zonguldak'taki genel işsizlik oranı %11,0 olarak tahmin edilmiştir; bu oran Türkiye ortalamasının (%9,4) üzerindedir. Genç nüfusa (15-24 yaş grubu) baktığımızda ise ülke genelinde işsizlik oranı 2024 itibarıyla %16,3 gibi oldukça yüksek bir düzeydedir. Zonguldak'ın da dahil olduğu TR81 bölgesinde genç işsizliğinin benzer şekilde yüksek seyrettiği değerlendirilmektedir. Bu durum, iyi eğitilmiş gençlerin dahi kendi illerinde iş bulmakta zorlandığını, dolayısıyla başka bölgelere veya yurt dışına yöneldiğini göstermektedir. Nitekim bölgedeki araştırmalar, genç nüfusun Zonguldak'ta kalmayı tercih etmediğini ve bunun altında yatan nedenlerden birinin yeterli ekonomik fırsat bulamamak olduğunu ortaya koymaktadır. İlin ekonomik yapısına dair analizler bazı temel sorunlara işaret etmektedir: Sektörel çeşitliliğin kısıtlı olması (madencilik ve ağır sanayi dışı sektörlerin zayıflığı), yeni yatırımların ve girişim sermayesinin eksikliği, genç iş gücünün eğitim aldığı alanlarla bölgedeki iş talebi arasındaki uyumsuzluk (nitelikli gençlerin uzmanlık alanlarında iş bulamaması) ve mevsimlik/yarı zamanlı iş olanaklarının sınırlılığı önemli alt başlıklardır. Ayrıca staj ve iş başvuru süreçlerinde karşılaşılan deneyim eksikliği sorunu ile bazı sektörlerde görülen kayıt dışı istihdam ve düşük ücret pratiği, gençlerin emeklerinin sömürülmesine yol açarak motivasyonlarını düşürmektedir. Tüm bu etkenler, Zonguldaklı gençlerin ekonomik hayata katılımını zorlaştırmakta ve beyin göçü riskini artırmaktadır. Genç işsizliğinin yüksek seyretmesi yalnız bireysel refahı değil, aynı zamanda ilin demografik yapısını ve toplumsal dokusunu da olumsuz etkilemektedir (yüksek genç işsizliğin olduğu bölgelerde eğitilmiş gençlerin göç etmesiyle toplumsal yapıda dengesizlik ve yaşlanma ortaya çıkabilmektedir).

Gençlerin Çözüm Önerileri: Gençlik çalıştayında, istihdam ve ekonomik fırsatlar konusunda gençlerden gelen öneriler oldukça çeşitlidir ve sadece iş bulmaya değil, gençlerin kendi fırsatlarını yaratmasına da odaklanmaktadır:

Yeni İstihdam Alanlarının Oluşturulması: Zonguldak'ın mevcut potansiyelleri dikkate alınarak turizm, kültür endüstrileri, çevre ve yeşil ekonomi, yazılım ve teknoloji gibi alanlarda gençlere yönelik yeni iş imkânları geliştirilmelidir. Örneğin, Filyos Projesi ve liman bölgesi

çevresinde lojistik ve teknoloji yatırımlarına gençlerin dahil edilmesi, ekoturizm ve kültürel miras turizmi için genç girişimcilerin teşvik edilmesi önerilmiştir.

İstihdam Fuarları ve Kariyer Etkinlikleri: Yerel yönetimler ve İŞKUR iş birliğiyle düzenli genç istihdam fuarları organize edilmesi, bu fuarlarda bölgedeki işverenlerle iş arayan gençlerin buluşturulması talep edilmiştir. Ayrıca üniversite öğrencileri için kariyer günleri, sektör buluşmaları ve mentorluk programları düzenlenerek mezuniyet öncesi iş piyasasına hazırlık desteklerinin artırılması istenmiştir.

Eğitim-İstihdam Bağının Güçlendirilmesi: Bülent Ecevit Üniversitesi ve meslek yüksekokulları ile yerel sanayi/iş dünyası arasında daha sıkı iş birlikleri kurulması gerektiği vurgulanmıştır. Bu kapsamda, üniversite öğrencileri için staj olanaklarının artırılması, başarılı öğrencilerin yerel firmalarda yarı zamanlı çalışmaya teşvik edilmesi, teknopark ve kuluçka merkezi imkanlarının genişletilmesi gençlerin çözüm önerileri arasındadır. Böylece gençler eğitim aldıkları alanda pratik deneyim kazanırken bölgedeki işletmeler de nitelikli iş gücüne erişebilecektir.

Genç Girişimciliğin Desteklenmesi: Kendi işini kurmak isteyen gençlere yönelik mikro hibe destekleri, uygun kredi imkânları ve girişimcilik eğitimleri sağlanması istenmiştir. Mentor ağlarının oluşturulması, başarılı girişimciler ile gençleri buluşturan atölye ve seminerlerin düzenlenmesi, ayrıca kamu ihale ve tedarik süreçlerinde genç girişimcilere kota ve pozitif ayrımcılık uygulanması gibi yenilikçi öneriler getirilmiştir. Bu sayede yenilikçi fikir sahibi gençlerin Zonguldak'ta kalıp şirket kurmalarının özendirileceği belirtilmiştir.

İş ve Yaşam Kalitesinin İyileştirilmesi: Gençler, sadece iş imkânı değil aynı zamanda işin kalitesinin ve çalışma koşullarının da önemli olduğunu vurgulamışlardır. Bu kapsamda asgari yaşam standartlarını sağlayacak ücret politikaları, genç çalışanların sosyal haklarının korunması ve güvence altına alınması, işyerlerinde genç dostu ve esnek çalışma modellerinin teşvik edilmesi (ör. uzaktan çalışma imkanları) gibi öneriler dile getirilmiştir. Genç istihdam politikalarının, gençlerin yeteneklerini geliştirebilecekleri, sömürüye uğramadan üretime katılabilecekleri bir çalışma hayatı yaratmaya odaklanması talep edilmiştir.

Politika Önerileri ve Uyum: Genç işsizliğiyle mücadele ve ekonomik fırsatların artırılması yönündeki öneriler, Türkiye'nin gençlik ve kalkınma politikalarıyla büyük ölçüde örtüşmektedir. 2024–2028 Gençlik ve Spor Bakanlığı Stratejik Planı'nda, ne eğitimde ne istihdamda olan (NEET) gençlerin ekonomiye kazandırılmasına yönelik programlar geliştirilmesinin altı çizilmektedir. Ayrıca Planda, genç işsizliğinin yarattığı risklere karşı

genç istihdamını artırıcı stratejilerin devreye alınması gerektiği ifade edilmiştir: girişimcilik programları, hayat becerileri kazandırma kursları ve benzeri aktif istihdam politikalarının gençlere yönelik uygulanması tavsiye edilmektedir. Bu bağlamda Zonguldak'ta önerilen genç girişimcilik hibeleri, staj programları, eğitim-istihdam iş birlikleri gibi adımlar, Bakanlığın öngördüğü stratejik yönelimlerle uyum içindedir. Ulusal kalkınma planları da bölgesel istihdamın artırılması ve genç nüfusun göçünün önlenmesi için yerel girişimciliğin teşviğini ve sektör çeşitliliğinin sağlanmasını hedeflemektedir. Uluslararası düzeyde, Avrupa Gençlik Stratejisi'nin "Herkes için Kaliteli İş" başlıklı 7 numaralı hedefi, gençler için kaliteli ve kapsayıcı istihdam olanakları yaratılmasını öngörmektedir. Bu hedef, gençlerin istihdamında eşitlik ve kalite standartlarının yükseltilmesini, güvenceli iş imkanlarına erişimin sağlanmasını içerir. Ayrıca Avrupa 2020 stratejileri kapsamında da genç işsizliğiyle mücadele (Youth Guarantee programları vb.) öncelikli bir alan olarak tanımlanmıştır. Önerdiğimiz politikalar, hem Avrupa gençlik hedefleriyle paralel biçimde gençlerin işgücü piyasasına girişini kolaylaştıracak, hem de kırsal bölgelerde gençlerin ekonomik olarak güçlenmesini sağlayarak bölgesel kalkınma hedeflerine katkıda bulunacaktır. Genç nüfusun istihdam edilmesi, yalnız ekonomik büyüme değil aynı zamanda toplumsal istikrar açısından da kritik önemdedir; zira işsiz gençlerin yüksek oranı, sosyal dışlanma ve göç gibi sorunları tetikleyebilmektedir. Bu nedenle burada sunulan politika önerileri, Zonguldak gençliğinin potansiyelini il içinde değerlendirmesine imkan tanırken, gençlere nitelikli iş ve girişim fırsatları sunarak uzun vadede ilin beşeri sermayesini korumayı amaçlamaktadır.

3. Genel Değerlendirme ve Politika Önerileri

Yukarıda ele alınan üç temel sorun alanı – ulaşımda erişilebilirlik eksikliği, kültürel etkinliklerde sınırlılık ve genç işsizliği – birbiriyle ilişkili olup, gençlerin Zonguldak'taki yaşam memnuniyetini ve geleceğe dair planlarını doğrudan etkilemektedir. Gençlerin çalıştay aracılığıyla dile getirdikleri çözüm önerileri, yalnızca belirli hizmet iyileştirmelerini değil, aynı zamanda karar alma süreçlerine gençlerin etkin katılımını sağlayacak yapısal değişimleri de işaret etmektedir. Bu nedenle, sorunların çözümünde katılımcı yönetim yaklaşımını merkeze alan bütüncül bir politika yaklaşımı benimsenmelidir. Aşağıda, her üç sorun alanını da kesen ve gençlik politikalarının genel çerçevesini güçlendiren öneriler sıralanmıştır:

Zonguldak Gençlik Platformu'nun Kurulması: İldeki gençlerin düzenli olarak bir araya gelerek sorun tespiti, çözüm önerisi geliştirme ve bunları karar alıcılara iletme süreçlerini yürütebileceği kurumsal bir platform oluşturulmalıdır. Bu platform, lise ve üniversite öğrencileri, genç profesyoneller, STK temsilcileri ve ilgili kamu kurumu temsilcilerinden oluşabilir. Belirli periyotlarla toplanarak gençlik konularını gündeme almalı, hazırladığı rapor ve önerileri belediye meclisi, il genel meclisi veya valilik gibi mercilere sunmalıdır. Böyle bir yapı, gençlerin karar alma mekanizmalarına aktif katılımı hedefiyle de örtüşmektedir ve ulusal gençlik politikalarında öngörülen genç danışma meclisleri modeline uygun olacaktır.

Yerel Yönetişimde Gençlik İstişare Mekanizmaları: Ulaşım, kültür, istihdam gibi temel politika alanlarında, belediyeler ve ilgili kamu kurumları karar almadan önce gençlerle istişare edecekleri süreçler tanımlamalıdır. Örneğin, belediye Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü bir ulaşım planı yaparken üniversite gençliğinden ve öğrenci konseyinden görüş almalı; Kültür Müdürlüğü yıllık etkinlik takvimini hazırlarken gençlik STK'larıyla toplantılar yapmalıdır. Bu istişare mekanizmaları, gençlerin ihtiyaç ve taleplerinin politikaya yansımaları sistematik hale getirecektir. Bu yaklaşım, Avrupa Gençlik Stratejisi'nin gençlerin karar alma süreçlerine etkin katılım ilkesine de uygundur.

Genç Cazibe Merkezlerinin Oluşturulması: Gençlerin Zonguldak'ta kalmasını ve buraya değer katmasını teşvik edecek çekim merkezleri geliştirilmelidir. Bu kapsamda, bir Gençlik Merkezi Külliyesi (içinde kütüphane, çalışma alanları, teknoloji atölyeleri, müzik stüdyosu ve spor salonu barındıran kompleks) kurulması önerilmektedir. Aynı şekilde, Teknopark ve İnovasyon Merkezleri genç girişimciler için cazip hale getirilmeli; kafe, sosyal alan, internet altyapısı gibi imkanlarla donatılmalıdır. Şehirde kültürel ve ekonomik hayatın

canlanması için gençlere yönelik festivaller (müzik, film, kitap festivali gibi) gelenekselleştirilerek Zonguldak'ın marka etkinlikleri haline getirilmelidir. Bu tür cazibe merkezleri ve etkinlikler, hem il içindeki genç nüfusa umut aşılayacak hem de çevre illerden gençleri cezbederek Zonguldak'ın bölgesel bir gençlik üssü olmasını sağlayacaktır.

Bu genel politika yaklaşımı, gençlerin yalnız politika nesnesi değil politika öznesi haline gelmesine imkan tanıyacaktır. Gençlerin enerjisi, yaratıcılığı ve katkısı karar süreçlerine yansıtıldığında, yerel kalkınma politikalarının başarı şansının arttığı farklı ülke örneklerinde de gözlemlenmiştir. Zonguldak, genç nüfusunu bu şekilde sürece dahil ederek, sahip olduğu insan kaynağını etkin kullanabilecek; sorunların tespitinde ve çözümünde gençlerin dinamizminden yararlanacaktır.

KARADENİZDE *gençlik* KATILIMI

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

